

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Maartbrief gemeentefonds 2022

Datum

19 april 2022

Toelichting

Op 15 december 2021 presenteerden VVD, D66, CDA en Christenunie het coalitieakkoord '*Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst*'. Deze maartbrief geeft nu een eerste beeld van de gevolgen voor individuele gemeenten (en provincies) van de belangrijkste maatregelen uit het coalitieakkoord die betrekking hebben op het gemeentefonds (en provinciefonds). Daarnaast wordt informatie verstrekt over de hoogte van de eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen en informatie over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023.

- Coalitieakkoord voor gemeenten

In het coalitieakkoord staat de afspraak dat tijdens de duur van de kabinetsperiode de oploep van de 'opschalingskorting' wordt geschrapt voor de periode t/m 2025. Dit gaat over deze periode eenmalige financiële ruimte opleveren.

Ook leidt de inhoud van het coalitieakkoord tot een verdere ontwikkeling van het accres t/m 2025 (=jaarlijkse groei van het gemeentefonds). Voor 2026 en verder ontbreekt informatie over de ontwikkeling van het accres. Dit zorgt tot op heden voor problemen bij het opstellen van het meerjarig financieel beeld voor onze Kadernota 2023.

Een concrete uitwerking van het bovenstaande en de daadwerkelijke financiële gevolgen hiervan zal gaan plaatsvinden bij het presenteren van de Meicirculaire 2022 gemeentefonds.

- Energietoeslag

Met het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens krijgen de gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen.

Voor de uitvoering en de uitgifte hiervan wordt landelijk eenmalig € 679 miljoen beschikbaar gesteld. Voor Laarbeek zal dit ongeveer € 505.000 gaan betekenen (22.938 inwoners x € 22). Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het wetsvoorstel is het de gemeenten toegestaan om al tot uitbetaling van de eenmalige energietoeslagen over te gaan.

- Herverdeling gemeentefonds

De invoering van de herverdeling gemeentefonds blijft gepland staan per 1 januari 2023, ondanks het advies van de VNG om volledig aan de randvoorwaarden van de ROB (uitkomst van geadviseerde onderzoeken af te wachten) te hebben voldaan. Daarbij is het ingroeipad van het financieel effect voor het eerste jaar niet bepaald op maximaal € 15

per inwoner maar op € 7,50 per inwoner. Tevens is de duur van het ingroeipad naar de nieuwe verdeling beperkt naar 3 jaar.

Laarbeek heeft tot op heden in de begroting budgettair rekening gehouden met een nadelige bijstelling ter grootte van € 343.000 (gebaseerd op de laatst bekende informatie van € 15 nadeel per inwoner).

Vanuit de VNG zijn de zorgen geuit voor de financiële inpasbaarheid van de herverdeling in het licht van dat de koek groter moet worden. Het rijk geeft aan hieraan tegemoet te komen door de ontwikkeling van het accres.

De ROB heeft aandacht gevraagd voor een toekomstbestendig verdeelmodel voor het Sociaal Domein.

Daarnaast spreekt de ROB de zorg uit van het effect van de herverdeling qua weerbaarheid bij een aantal gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en een laag sociaal economische status.

- Onderzoeksagenda

Aangegeven wordt dat het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds wordt gezien als een verbetering van het huidige model maar dat op onderdelen nog verder onderzoek nodig is. Daarom zal continu onderhoud hiervan noodzakelijk zijn.

Een concrete uitwerking van het genoemde in de Maartbrief 2022 en de daadwerkelijke financiële gevolgen hiervan zal gaan plaatsvinden bij het presenteren van de Meicirculaire 2022 gemeentefonds.

Bijlagen

- Maartbrief gemeentefonds 2022 (min.v.BZK)

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden